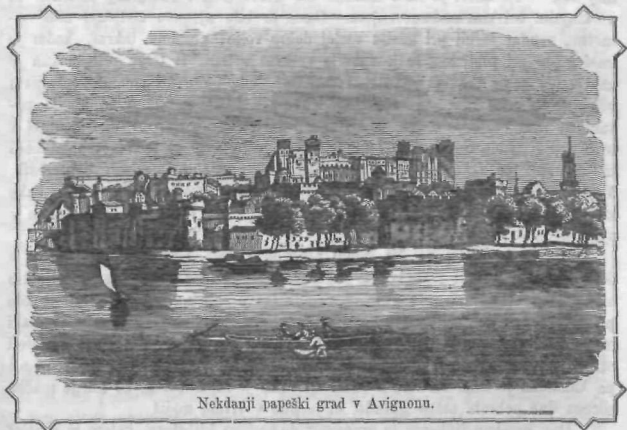

Avignon na Francozkem.

Avignon (izgovarjaj: Avinjon), nekdanjo stolišče nekaterih papežev, leži ob reki Rodanu v Provenci na Francozkem ter ima blizu 38.000 prebivalcev. Lega tega znamenitega mesta je zelo prijetna med vinskimi trtami in murbovimi drevesi. Mesto je obdano z visocimi zidovi in stolpovi ter ima nizke hiše. Na 60 metrov visokej skali se ponosno vzdiga v zrak nekdanji grad naslednikov sv. Petra in prelepa stolna cerkev. Dokler še Avignon nij k francozkej zemlji pripadal, imelo je to mesto popolnem duhovski značaj. V njegovem obzidju je bilo 35 samostanov, 10 bolnišnic, 7 duhovskih bratovščin, 3 semenišča, 1 vseučilišče in 60 cerkvá, od katerih jih dandenes samo 18 še stoji. 200 do 300 zvonikov je ponosno molélo iz starega mesta in število zvonov je bilo tako veliko, da je francozki pisatelj Rabelais dal temu mestu priimek „La ville sonnante“. Stari papeški grad, katerega vam denašnja slika kaže, izpremenil se je večinoma v vojašnico. Izmed grobov ónih papežev, ki

Nekdanji papeški grad v Avignonu.

so stolovali v Avignonu, stoji še samo grob papeža Janeza XXII., vsi drugi grobovi so bili pokončani v viharnej dóbi francozke revolucije. Stolna cerkev je zidana na razvalinah nekega poganskega templja ter sega s svojimi najstarejšimi deli gotovo v 6. ali 7. stoletje. — Mesto ima po več muzejev, v katerih se hranijo slike in druge starine. Knjižnica šteje 73.000 različnih knjig.

V Avignonu je bil rojen sloveči slikar J. Vernet. Dandenes slovi mesto zaradi velike obrtnije posebno v izdelovanji svilenega blagá. Izdelki iz svile se odlikujejo med svilenino vseh drugih dežel. V Avignonu izdelujejo svilene trakove, umeteljne cvetice itd. Zelo razvito je tudi izdelovanje kovinskih stvari. Ovocja, zelenjave in vina se mnogo pridelá. Tu raste izvrstno južno sadje, kakor so: marelice in slive, orehi in kostanji, smokve in mandeljni. Oljka daje najokúsnejše olje. — Avignon ima živahno kupčijo z žitom, posušenim

ovočjem, svilenim blagom, žganjem, vinskim cvetom, oljem itd. 1348. leta je napoljska kraljica Ivana prodala to mesto za 80.000 goldinarjev v zlatu tedanjemu papežu Klemenu VI. Od leta 1309—1377 bil je Avignon stolišče papežev, namreč od papeža Klemena V. do papeža Gregorja XI. Leta 1791. vzeli so to mesto puntarji v svojo oblast in 1797. leta je papež vse svoje pravice do tega mesta odstopil Francozkej deželi. T.

Krištof Šmid.

(Dalje.)

Krištof Šmid je tudi v Augsburgu o svojih prostih urah pisal za mladino. Užé ob štirih zjutraj je bil po zimi in po leti pri pisarskeji muziki ter je delal s peresom v roci. Večkrat je dejal: „čas od štirih do osmih, to je moj čas.“ Po dnevi je imel namreč čez glavo dela v škofijskeji pisarnici in z okrajnim šolskim nadzorovanjem. Da-si je bilo njegovo življenje zelo samotno, vendar je bil pri kosilu vselej dobre volje, posebno takrat, kadar je imel goste pri sebi, kar se je zgodilo večkrat v letu. O takih priložnostih je znal svoje goste prav prijetno razveseljevati, nikoli mu nij zmanjkalo šaljivih povestí in primernih kratkočasnic. Kdor koli je bil k njemu na kosilo povabljen, vsak se je še dolgo potem spominjal prijetnih ur, ki jih je imel v tovaršiji Krištofa Šmida. O lepih poletnih večerih se je rad izprehajal bodi si sam, ali pa s katerim svojih prijateljev po zelenih mestnih drevoredih. Vrnivši se domov je nekoliko povečerjal, pregledal časopise, ali je pa iz kake knjige bral svojeji sestri, ki je prišla malo ne vsak večer s svojim delom v njegovo sobo.

Razven pesništva je Kr. Šmid posebno ljubil slikarstvo; tudi sam je dobro risal in poznal vsakovrstne slikarije. Imel je lepo zbirko krasnih oljnatih slik. Tudi cvetice so bile njegovo veselje in veselilo ga je, kadar mu je kdo prinesel šopek dehtečih cvetíc. Na vrtu ob njegovem stanovanji je v pomladi in po leti cvetelo vse polno najlepših cvetíc. Po zimi so večkrat prileteli ptički na njegovo okno, kjer jim je zrnja in drobtiníc nastavljal. Slavčka ali pa kanarčka je imel zmirom v sobi. Oj kako je bil žalosten, ko mu je mačka necega dne pobrala ptičje gnezdo, ki je bilo v vrtneji meji!

Ono posebno ljubezen in prijaznost do svojega bližnjega, katero je Krištof Šmid v svojih spisih bralcem na srce pokladal, izpolnjeval je pogostoma sam v svojem življenji. Mnogim družinam je pomagal v revščini; mnogo sirot je pri njem imelo podporo in mnogo ubožnih učencev je dobivalo od njega mesečni šolski denar. Zato je pa tudi tega blagega človeka spoštoval ves izobraženi svet. Mnogo čestí in veselja so mu izkazovali v njegoveji siveji starosti kralji, škofje, učenjaki in umetelniki obiskavajoč slavnega pisatelja v njegovem bornem stanovanji.

Krištof Šmid bi bil rad svojo zlato mašo bral natihoma, a poslanci iz njegovega rojstnega mesta Dinkelsbühla so ga prišli slovesno vabit in prosit, da bi to redko slovesnost obhajal doma. Vsa šolska mladina, katoliška in protestantovska, šla je naproti svojemu ljubemu prijatelju, ki je prišel iz Augsburga prijazno pozdravljajoč otroke, ki mu so potresali cvetice po poti in mu